

تصمیم‌گیری گروهی در محیطهای پیچیده با استفاده از تکنیک AHP

حسن اسدیپور - دکتر غلامرضا پیکانی

دانشجوی دکتری اقتصاد کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس

محدودیت عقل و تفکر انسانی در تصمیم‌گیریهای ناشی از مسائل گوناگون محیط اطرافش و پیچیدگی تصمیمات مدیران در این ارتباط، شرکت افراد مختلف با شغلها، تخصصها و تجربه‌ها و سابقه‌های علمی گوناگون در عرصه تصمیم‌گیریها را امری ضروری و بدیهی می‌نمایاند. لکن در کنش متقابل بین این افراد در تصمیم‌گیریها ممکن است کیفیت تصمیم‌گیری افزایش یا کاهش یابد، لذا تصمیم‌گیری عقلایی همراه با سیستم کنترل به منظور تصمیمات سیستماتیک، دقیق و جامع و کامل نیاز به روشهایی دارد که تصمیمات به بهترین طریق ممکن صورت گیرد. روشهای گوناگونی جهت تصمیم‌گیری گروهی مثل روش دلفی و تکنیک گروه اسمی و توفان مغزی، بسیاری از مسائل و مشکلات تصمیم‌گیری گروهی را حل کرده است. اما به لحاظ هزینه و زمان زیادی که هر یک از این روشها به همراه خود دارند، تکنیک AHP (تجزیه و تحلیل سلسله‌مراتبی) به سبب پیچیدگی محیطهای تصمیم‌گیری در دنیای واقعی تا حد زیادی مشکلات روشهای قدیمی را حل نموده است.

این روش قادر است مشکلات پدیده تک‌فکری در مواقعی که یک گروه می‌خواهد انسجام و هماهنگی افراد را به نوعی به ثبوت برساند و این به قیمت کاهش در کیفیت تصمیم‌گیری است تا حد زیادی حل نماید. در این مقاله تلاش شده است تا کاربردی از این تکنیک (AHP) در تصمیمات مدیران در بخش کشاورزی به گونه‌ای که نظریات همه‌اعضای گروه به نوعی در تصمیم‌مدیریت عالی لحاظ گردد تشریح شود. در مقاله سعی شده است هدف تصمیم‌گیرنده را که اولویت‌گذاری بخشهای تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در توسعه بخشی کشاورزی است، رتبه‌بندی نماید معیارها و ملاکهای متعددی در این اولویت‌گذاری مورد توجه قرار می‌گیرند که برخی از آنها شامل بودجه، رشد تولید و ایجاد اشتغال در بخش کشاورزی است و در نهایت با تشکیل ماتریسهای مقایسه‌گزینه‌ها و ماتریسهای مقایسه معیارها با توجه به نظرات اعضای گروه تصمیم‌گیرنده، در خصوص گزینه‌های رقیب در توسعه کشاورزی، شامل بخشهای تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی تصمیم‌گیری و اولویت‌گذاری می‌شود.